

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 30. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - bruer

TROLLJUV BRU OG TUNNELER

Kommune :

4611 Etne

Askeladden-ID:

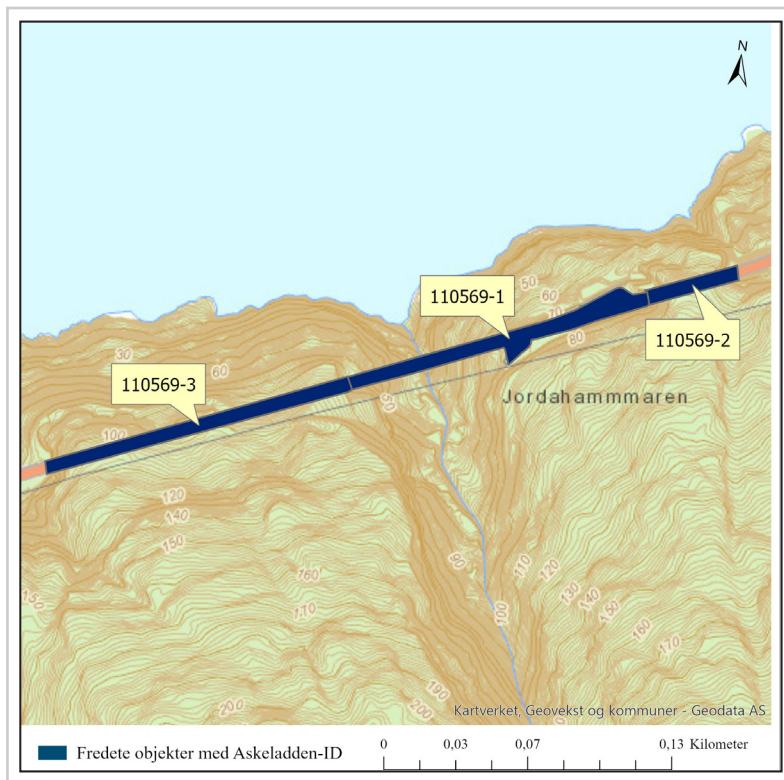
110569

Veg/brunnr:

E134/12-0943

Referanse til landsverneplan:

172

Omfang fredning

Navn	Datering	Askeladden-ID	Koordinater fra/ Brutus-ID	Koordinater til /senter Euref 89, UTM 33
Trolljuv bru	1942	110569-1	12-0943	X: 4643 Y: 6660653
Trolljuv tunnel 1	1943	110569-2	X: 4712 Y: 6660672	X: 4753 Y: 6660683
Trolljuv tunnel 2	1943	110569-3	X: 4440 Y: 6660596	X: 4578 Y: 6660634

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 30. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - bruer

TROLLJUV BRU OG TUNNELER

Fredning lokalitet

Omfang:	Fredningen omfatter brua og tunnelene som nevnt ovenfor.
Formål:	Formålet med fredningen er å sikre og bevare bruas og tunnelenes arkitektur og hovedpreg, samt veg mellom brua og tunnel 1, som eksempel på et veganlegg anlagt i et krevende og svært sidebratt fjellparti. Formålet er videre å sikre opplevelsen av brua med tunnelene i landskapet.
Begrunnelse:	<p>Trolljuv bru og tunneler er eksempel på myk hengebru fra 1942 i stål og betong, og tunneler av eldre type. Anlegget ligger ved Åkrafjorden, og inngikk opprinnelig i hovedvegen mellom Haugesund og Odda. Veganlegget med konstruksjoner var kompensasjon for jernbanen som ikke ble realisert. Det ble påbegynt i 1937 og ferdigstilt under krigen. Vegen hadde strategisk betydning for okkupasjonsmakten.</p> <p>Anlegget er et godt eksempel på en veg anlagt i bratt vestlandsterrang.</p> <p>Trolljuv bru og tunneler har et opprinnelig preg og er tidstypiske. Anlegget er også en viktig del av krigshistorien. Anlegget har høy samferdselshistorisk verdi og opplevelsesverdi.</p>

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 30. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - bruer

TROLLJUV BRU

Koordinater :

X: 4643/Y: 6660653

Veg-/brunummer (Brutus-ID):

E134/12-0943

Datering:

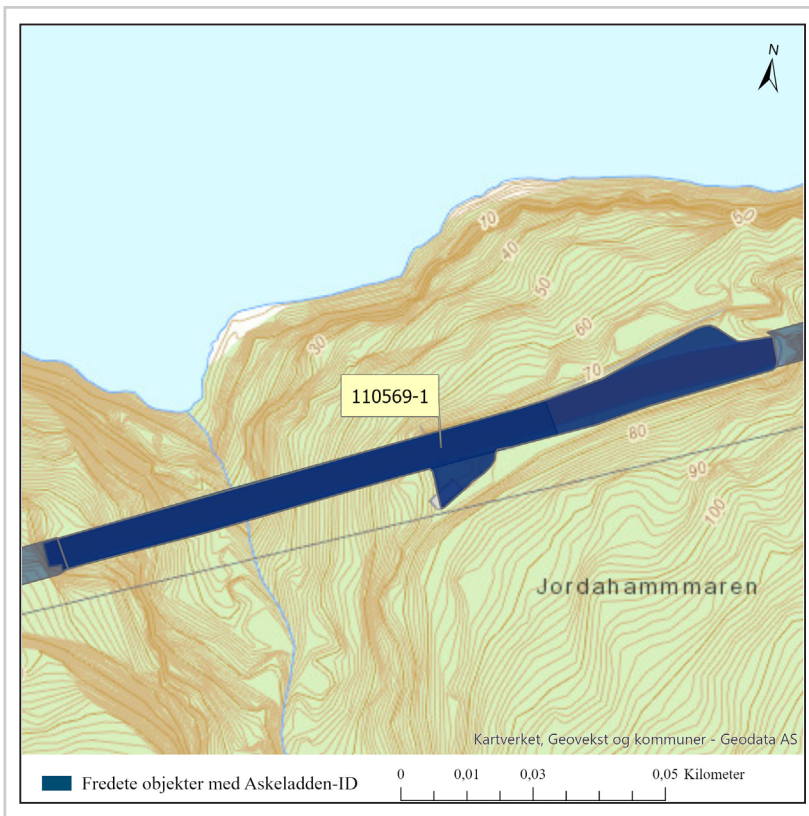
1942

Askeladden-ID:

110569-1

Referanse til landsverneplan:

172a

Fredning enkeltminne

Omfang:

Fredningen omfatter hele brukonstruksjonen med landkar, linjeføring og vegen mellom brua og tunnel 1. I brukonstruksjonen inngår brutårn, avstivningsbærere, bærekabler og utformingsdetaljer, samt rekkverk, overflater og materialbruk. I vegen inngår linjeføring og vegprofil med skråningsutslag.

Fredningen omfatter også bruas plassering i landskapet med landkar, støttemurer og terrengtilpasning, samt tilhørende veglinje med trafikklokke og bruas forankring til fjellet ved tunnelportalen i vest. Med terrengtilpasning menes den delen av sideterrenget som har vært endret som følge av bruas og vegens tilpasning til det naturlige terrenget.

Formål:

Formålet med fredningen er å sikre og bevare bruas arkitektur og hovedpreg.

Fredningen skal sikre bruas konstruktive utforming med brutårn, avstivningsbærere, bærekabler og landkar. I dette inngår bruas arkitektoniske uttrykk med rekkverk, utformingsdetaljer som innfesting av kabler og stag, bruk av nagler og bolter, overflater og materialbruk.

Formålet er også å bevare bruas plassering i landskapet mellom to tunneler, med tilhørende veg. Fredningen skal sikre og bevare vegprofilet med over- og underbygning inklusiv vegbredde, vegmur og grøfter.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 30. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - bruer

TROLLJUV BRU

Begrunnelse:

Trolljuv bru fra 1942 er et eksempel på myk hengebru i stål med betongtårn og betong i brudekket. Brua har et spenn på 66 meter som går over det bratte Storaadjuvet. Bærekablene er i sør forankret inne i Trolljuv tunnel 2, og bru og tunnel er med dette konstruktivt forbundet. I nord er kablene forankret i betongkant langs vegen. Stagene har en spesiell type innfesting i brua. Vegstrekninga mellom Trolljuv bru og Trolljuv tunnel 1 inngår i fredningen av brua.

Myke hengebruer er en norsk variant av hengebruer, med lavere kostnader, og er tidstypisk for lengre bruer. Brutypen er ikke egnet for tyngre laster, og gikk derfor ut av bruk. Trolljuv bru har opprinnelig preg og tidstypisk utforming og har høy samferdselshistorisk verdi.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 30. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - bruer

TROLLJUV TUNNEL 1

Koordinater:

X: 4712/ Y: 6660672 -

X: 4753/ Y: 6660683

Veg-/brunummer (Brutus-ID):

E134

Datering:

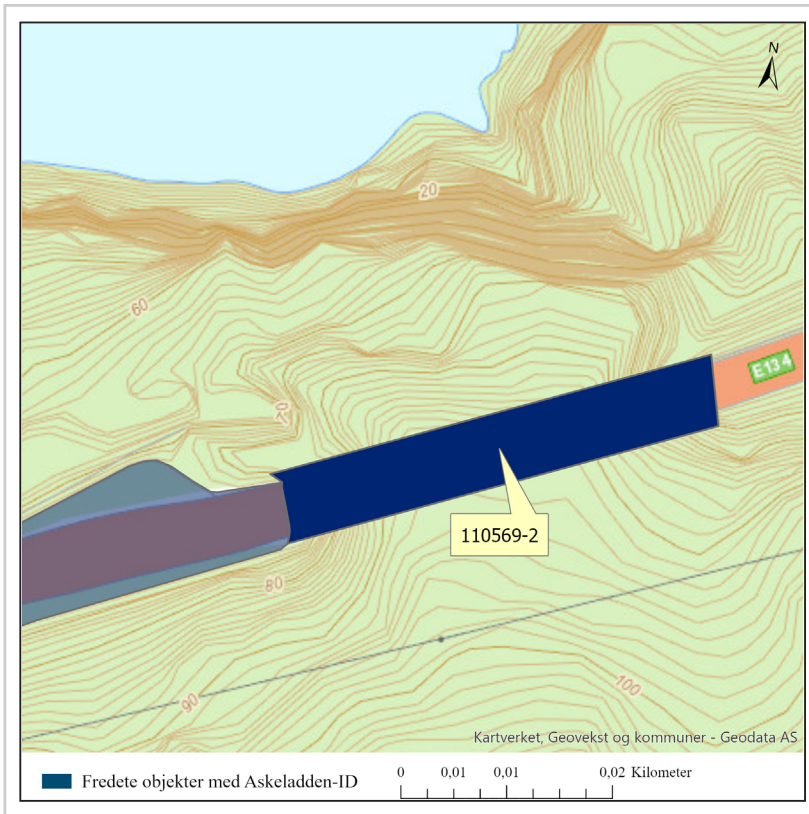
1943

Askeladden-ID:

110569-2

Referanse til landsverneplan:

172b

Fredning enkeltminne

- Omfang:** Fredningen omfatter tunnel inkludert tunneltverrsnitt med veglinje og tunnelportal.
- Fredningen omfatter også tunnelens sideområde med terrengtilpasninger. Med terrengtilpasning menes den delen av sideterrenget som har vært endret som følge av anleggets tilpasning til det naturlige terrenget.
- Formål:** Formålet er å sikre og bevare fjelltunnelen som del av vegen. Fredningen skal også sikre portalområdet med sideområde. Formålet er videre å sikre forbindelsen mellom tunnelen og Trolljuv bru.
- Begrunnelse:** Trolljuv tunnel 1 har et gammelt preg, med det uthugde fjellet som overflate i tunnelen. Tunnelprofil med avslutning inngår som del av fjellet, noe som er typisk for de eldste tunnelene.
- Fjelltunnelen framstår som opprinnelig. Det finnes få bevarte tunneler fra denne perioden som er bevart med opprinnelig tverrsnitt. Tunnelen har typologisk- og samferdselshistorisk verdi.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 30. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - bruer

TROLLJUV TUNNEL 2

Koordinater:

X: 4440/ Y: 6660596 -

X: 4578/Y:6660634

Veg-/brunummer (Brutus-ID):

E134

Datering:

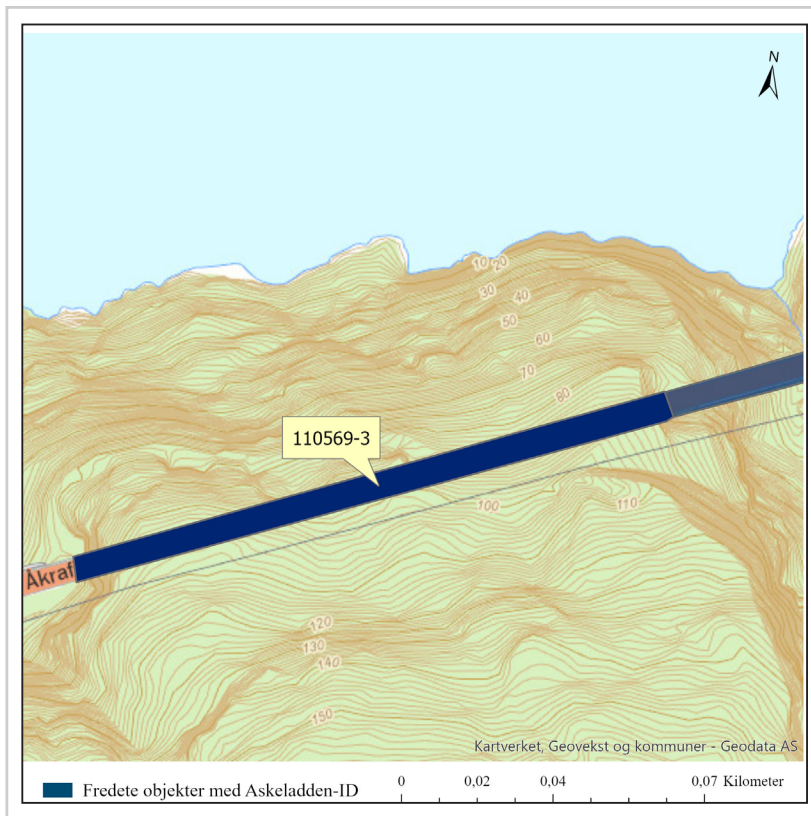
1943

Askeladden-ID:

110569-3

Referanse til landsverneplan:

172c

Fredning enkeltminne

- Omfang:** Fredningen omfatter tunnel inkludert tunneltverrsnitt med veglinje og tunnelportal.
- Fredningen omfatter også tunnelenes sideområde med terrengtilpasninger. Med terrengtilpasning menes den delen av sideterrenget som har vært endret som følge av anleggets tilpasning til det naturlige terrenget.
- Formål:** Formålet er å sikre og bevare fjelltunnelen som del av vegen. Fredningen skal også sikre portalområdet med sideområde. Formålet er videre å sikre forbindelsen mellom tunnelene og Trolljuv bru.
- Begrunnelse:** Trolljuv tunnel 2 har et gammelt preg, med det uthugde fjellet som overflate i tunnelen. Tunnelprofil med avslutning inngår som del av fjellet, noe som er typisk for de eldste tunnelene.
- Fjelltunnelen framstår som opprinnelig. Det finnes få bevarte tunneler fra denne perioden som er bevart med opprinnelig tverrsnitt. Tunnelen har typologisk- og samferdselshistorisk verdi.